

שיבחר בה, מעיקרא עולה היא. וכשמקריב את הראשונה אין השניה הולכת למיתה אלא תרעה עד שתסתאב, ודמיה נופלים לנדבה לעולת קיץ המזבח. ולפיכך אם מעלה אותה בחוץ חייב על העלאתה, כי אילו היה מקריבה בפנים היתה מתקבלת כעולה⁽¹⁶⁹⁾.

וכדרב הונא אמר רב שאמר כך לגבי אשם. דאמר רב הונא אמר רב: קרבן אשם שניתק על ידי בית דין לרעה עד שיפול בו מום, כגון שמתו בעליו או נתכפרו באחר [דקיימא לן כל מקום שבחטאת הדין הוא שמתה, הרי בקרבן אשם הוא רועה], והלך הבעלים ושהטו פתם, הרי הוא כשר לעולה⁽¹⁷⁰⁾.

לעולת נדבה. וקיימא לן שהלכה כרבי, ואפילו נמצאה הראשונה לפני שהתכפר בשניה, כיון שנאבדה בשעת הפרשה, החטאת המיותרת מתה.

ונמצא שבמשנתנו הכי קאמר: טעמא, שהמעלה אחת מהן בחוץ פטור, הוא משום דאבדה ראשונה והפריש אחרת תחתיה, ולפיכך למיתה אזלא, ואם הקריב אחת מהן בפנים, השניה היא כמו "כוס דחוי" ופטור על העלאתה בחוץ.

הא אם לא אבדה הראשונה, אלא הפריש מתחילה שתי חטאות לאחריית, שאם תאבד אחת יתכפר בחבירתה, הרי חדא מינייהו

בבת אחת היו חלין שתיהן, כי אינן סותרים זה לזה. אלא הטעם הוא מפני שעצם ההפרשה מכפרת בחטאת, ובאחריות קובע שאם לא תקרב הראשונה יתברר למפרע שאין הפרשתה להקרבה אלא הפרשת השניה.

[וראה תוס' במנחות פ, א ד"ה הפריש וקראן אורה שם ובמשנה למלך פ"ה מפסוק ה"א וחזו"א מנחות כא, ורבי עזרי פ"ח ממעה"ק הי"ג שדנו בזה].

ונמצא שאין לדמות אבודה לאחריית כי באבודה הפרשת השניה היא הפרשה גמורה כי בטלה הפרשת הראשונה באבידתה, ונחלקו רבי ורבנן כשנמצאה הראשונה אם דיחוייה בטל בהקרבתה ומתברר שהופרשה מתחילה להקרבה, ולכן השניה תרעה, או שדין הפרשת השניה נשאר כהפרשה לקרבן ולכן תמות. [וראה עוד בכתבי הגר"ז לתמורה כא, ב].

170. כתבו תוס' [סד"ה והכין] שאפילו מאן דבעי עקירה מודה שחייב עליה בחוץ גם קודם עקירה כיון שעומד ליעקר. ולכאורה תמוה, אם כן לשם

שנפסל ירד, הרי לדעת הרמב"ם אין חיוב חוץ תלוי בדין "לא ירדו" אלא די בכך שנעשה לשם ה', ולכן חייב, ועדיין צריך עיון שבסוגיין מבואר שאם הדם דחוי פטור עליו בחוץ. וראה עוד באבן האזל.

169. ביאור החילוק בין אבודה לאחריית עולה מדברי תוס' בפסחים [צז, ב] שכתבו כי המפריש לאחריית ואבדה אינה מתה כיון שלא הופרשה להקרבה, ומעולם לא נדחתה, ועדיין צריך להוסיף ביאור, כי הרי ודאי שהופרשה להקרבה, שאילו הופרשה רק בתנאי, הרי גם כשהוקרבה הראשונה לא תרעה אלא תצא לחולין.

אכן כבר הקשו שם תוס' איך שייך דין אחריית? והרי אי אפשר להפריש חטאת אחר חטאת, ואילו הפרשת השניה רק לאחריית, כשקרבה הראשונה תצא זו לחולין. ותירצו, דהלכתא גמירי לה שתרעה. ותמוה, אם כן, למה כששניהם לפניו לא יקריב דוקא ראשונה. ובהכרח, שהטעם שאין מפרישין ב' חטאות אינו משום שכבר התייחד קרבן לחטאו, כי אילו כן,